

چهاردهمین جشنواره سراسری
تئاتر کودک و نوجوان
اصفهان ۶ تا ۱۰ آبان ۱۳۸۶

گریه شده

نشریه روزانه چهاردهمین جشنواره سراسری تئاتر کودک و نوجوان

شماره دوم

- ◆ بازگشت تئاتر به خانه اصلی خود
- ◆ نتایج رای تماشاگران کودک
- ◆ مخاطبی خاص بنام کودک
- ◆ حاشیه‌هایی از یک افتتاحیه متفاوت

معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
در آیین گشایش چهاردهمین جشنواره
تئاتر کودک و نوجوان:

سیاست دولت نهم، استفاده از هنر در رشد کودک و نوجوان

حضور گروههای خوب تئاتر کودک و نوجوان
زیادتری از کشورهایی که در این زمینه دارای
جایگاهی هستند، باشیم.
«محمدحسین ایمانی خوشخو» همچنین سیاست
های دولت نهم را نیز توجه به کودک و نوجوان
عنوان و اضافه کرد: سیاست های دولت نهم استفاده
از هنر در رشد کودک و نوجوان است.

وی افزود: ما باید به بهترین نحو از این همه توان
و انرژی استفاده کنیم. وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی با همفکری و حمایت هنرمندان و با
همکاری اداره آموزش و پرورش این توان را دارد
که در هر مدرسه ای یک مربی آموزش تئاتر
کودک داشته باشیم. آموزش هنر تئاتر در مدارس
کاری است که در حال حاضر در اکثر کشورها در
حال اجرا است و می تواند زمینه رشد کودکان و
نوجوانان ما را در رشته تئاتر تسریع بخشد.

مصطفی رحماندوست دبیر جشنواره نیز در این آیین
با هم خوانی یکی از اشعار خود با بچه ها برای
شروع جشنواره تئاتر کودک و نوجوان از همه ی
بچه های حاضر در سالن کسب اجازه کرد.

آیین گشایش چهاردهمین جشنواره ی سراسری
تئاتر کودک و نوجوان اصفهان با اجرای نمایش
جشنواره با عنوان «شاپرک و رقص برگ ها» ادامه
یافت.

چهاردهمین جشنواره سراسری تئاتر کودک و
نوجوان اصفهان پس از قرائت قرآن توسط هادی
پیشرو قاری نوجوان با اجرای سرود جمهوری
اسلامی توسط کوچولوهای اصفهانی در حالی
گشایش یافت که، دکتر مصطفی رحماندوست
دبیر جشنواره رضا بابک، علیرضا خمسه و گلاب
آدینه داوران جشنواره و «آقاجان سلیمان» مهمانان
این افتتاحیه بودند. برنامه با چند اجرای سرود شاد و
با نشاط دیگر بچه ها ادامه یافت.

«سید علیرضا حسینی» مدیر کل فرهنگ و ارشاد
اسلامی استان اصفهان در این آیین پس از عرض
خیرمقدم به مهمانان جشنواره پیام «محمدحسین
صفارهرندی» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را
قرائت کردند.

پس از سخنرانی آقای حسینی برنامه با اجرای مفرح
و شادمان آقاجون سلیمان دنبال شد که با استقبال
کم نظیر کودکان دبستانی و راهنمایی دعوت شده به
ساکن رو به رو شد.

در ادامه برنامه معاون امور هنری وزارت فرهنگ
و ارشاد اسلامی کشور با نوید برگزاری جشنواره به
صورت بین المللی در سال آینده ادامه داد: خوشحالم
که دومین دوره جشنواره تئاتر کودک و نوجوان
در اصفهان به خوبی و بهتر از سال گذشته در حال
برگزاری است و امیدوارم که سال آینده شاهد

خردسال ترین سردبیر کشور در بخش جنی جشنواره کودک اصفهان

به مناسبت برگزاری چهاردهمین جشنواره سراسری
تئاتر کودک و نوجوان در مجتمع فرهنگی استاد
فرشچیان نمایشگاهی از آثار خردسال ترین سردبیر
کشور ارائه شد.

سید محمد نوید نژاد حسینی با چاپ چندین جلد
کتاب از جمله کتاب مورچه قهرمان و کتاب
جنگل و انتشار ماهنامه دانش آموزی صبح ناطق
در تاین نمایشگاه به ارائه آثار خود در نمایشگاه
برپاشده است. در بخش جنی چهاردهمین جشنواره
سراسری تئاتر کودک و نوجوان اصفهان پرداخت.

در غرفه های نمایشی بخش جنی چهاردهمین
جشنواره سراسری تئاتر کودک و نوجوان در
مجتمع فرهنگی هنری استاد فرشچیان انواع کتاب و
اسباب بازیهای کودکانه توسط موسسه های مختلف
فرهنگی و آموزشی و انتشاراتی ارائه می شود.

حضور فعال این موسسات فرهنگی آموزشی با ارائه
کتاب مختلف آموزشی هنری کودک و نوجوان
در مقاطع ابتدایی و کتب آموزشی تربیت کودکان
جهت والدین می باشد.

چهاردهمین جشنواره سراسری تئاتر کودک و
نوجوان از ۶ لغایت ۱۰ آبان ماه سال جاری در
اصفهان برگزار می شود.

استقبال از نمایش آلبین لیلا

نمایش «آلبین و لیلا» به کارگردانی «باربل مایر»
، دیشب در مجتمع فرهنگی استاد فرشچیان در دو
نوبت اجرا شد.

نمایش آلبین و لیلا که در بخش بین المللی
چهاردهمین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان
شرکت کرده است، دیروز با استقبال خوب
تماشاگران رو به رو شد. این نمایش، دوبله
همزمان دارد. شایان ذکر است این نمایش، امروز
نیز در دو ساعت ۱۸ و ۱۹:۳۰ اجرا می شود.

عکس: پریزاد رادگودری
با تشکر از:

منیره محمدی، فرزانه صفدریان و صدرا مجد
گرافیک و صفحه آرایی:
خانه، گرافیک نردبان، www.exir4U.com
امور چاپ: نقش جهان

دبیرمسئول: سیدعلیرضا حسینی
جانشین مدیرمسئول: محمدتقی خلیلزاده
سردبیر: رضوان اصغری
تحریریه: موسی محمدیان، الهام ابراهیمزاده، نفیسه
حاجتی، فخری شکرچیان، امیرمالک صالحی، بهروز
سهیلی، حمیدرضا فروزنده، رضا احسان پور

نشریه روزانه چهاردهمین جشنواره
تئاتر کودک و نوجوان - اصفهان
آبان ماه ۱۳۸۶

۲
دبیرمسئول
نشریه روزانه
چهاردهمین
جشنواره
سراسری تئاتر
کودک و نوجوان

دکتر محمدحسین ایمانی خوشخو
معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
در گفتگوی اختصاصی با گریه و خنده

تئاتر باید به خانه اصلی خود که مدارس است بازگردد.

آیا تئاتر کودک متناسب با ارزشش جایگاهی در برنامه‌ریزی‌های کشور دارد؟

◆ تئاتر یک کاربرد مستقیم دارد و یک کاربرد غیرمستقیم. کاربرد غیر مستقیم آن در مفاهیم کمک آموزشی، تربیتی، رشد و حوزه اجتماعی و فرهنگی است. اگر مخاطب کودک و نوجوان باشد، کاربرد غیرمستقیم تئاتر جایگاه خاص و ویژه‌ای می‌یابد و به عنوان یک ابزار هنری و فرهنگی می‌تواند در حوزه آموزش عمومی بسیار راه‌گشا باشد. بسیاری از کشورهای پیشرفته در برنامه‌ریزی آموزش علمی خود جایگاهی برای تئاتر قائل می‌شوند. در ایران ما این جایگاه را نمی‌بینیم و در کل حوزه آموزش عمومی که متولی آن آموزش و پرورش است، تئاتر جایگاه بسیار اندک و حتی قابل اغماضی دارد. در صورتی که اگر از تئاتر خوب استفاده می‌شد شاهد بسیاری از ناهنجاری‌ها و نقاط ضعف در حیطه مدارس نمی‌بودیم. لذا در این زمینه ارزیابی بنده این است که تئاتر کودک جایگاه لازم خود را دارا نیست و آنچه در حال حاضر به عنوان تئاتر کودک مطرح است، تئاتری است که در جامعه برای مخاطبین خاص در این سنین ارائه می‌شود.

با این اوصاف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این زمینه چه فعالیت‌هایی داشته است؟

◆ اگر ما روند تئاتر کودک و نوجوان را ملاحظه کنیم، می‌بینیم که در چند سال گذشته تئاتر کودک و نوجوان یکی دو سال یا برگزار نشد یا بسیار نامنظم برگزار شد. در این دوره با توجه به اهمیتی که برای تئاتر قائل بودیم، اولاً تصمیم گرفته شد که دبیرخانه ثابتی تشکیل شود که این دبیرخانه بتواند تمام سوابق را جمع‌آوری کند تا سال به سال کارش قابل ارزیابی باشد. خوشبختانه سال گذشته با توافقنامه‌ای که بین معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با استانداری اصفهان امضا شد، مشخص شد که دبیرخانه در اصفهان استقرار پیدا کند. دکتر رحماندوست به عنوان چهره شناخته شده حوزه ادبیات کودک و نوجوان به عنوان دبیر جشنواره قبول زحمت کردند. سال قبل دیدیم که حرکت جدیدی در این زمینه صورت گرفت.

در بین جشنواره سیزدهم و چهاردهم قرار شد نمایش‌ها در طول سال اجرا بشود و از اجرا به جشنواره بیاید و همین سیاست باعث شد که بیش از ۲۱۱ تئاتر کودک و نوجوان در سطح کشور اجرا شد و برگزیده‌ها به جشنواره آمدند.

این شروع یک جریان جدید در تئاتر کودک و نوجوان است. یکی از سیاست‌های ما این است که این روند ادامه پیدا کند و سال آینده این جشنواره به شکل بین‌المللی برگزار شود. اعتقاد داریم که تئاتر کودک و نوجوان وقتی می‌تواند به همه دستاوردهای خودش برسد که این سد تخصصی کار تئاتر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شکسته شود و تئاتر وارد محیط اصلی خودش که محیط مدارس است، شود. این کار نیازمند یک تعامل و همکاری است و ما هم همیشه درخواست داشته‌ایم که وزارت آموزش و پرورش از ظرفیت بسیار خود در زمینه کار کودک استفاده کند.

یکی از مسایل مطرح در زمینه تئاتر به طور کلی و تئاتر کودک به طور خاص، بحث امکانات سخت‌افزاری از قبیل سالن اجرای ویژه کودکان است. در تهران تنها تالار هنر به طور اختصاصی به اجرای کار کودکان می‌پردازد و در شهرستان‌ها حتی یک سالن اختصاصی هم وجود ندارد. در زمینه مسایل سخت‌افزاری تئاتر کودک برنامه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی چیست؟

در صحبت‌های خود در افتتاحیه جشنواره از بین‌المللی شدن آن برای سال آینده صحبت کردید. در این راه چه اقداماتی باید انجام دهیم؟

◆ جشنواره بین‌المللی سختی‌های خود را دارد ولی اگر با گروه‌های تئاتر دیگر کشورها تعامل برقرار شود و این دبیرخانه بتواند با دبیرخانه دیگر جشنواره‌های بین‌المللی کودکان جهان ارتباط برقرار کند، مثلاً در هند، آلمان و آمریکا، دست‌اندرکاران به آن جشنواره‌ها بروند و کارهای آنها را ببینند، در این صورت می‌توان با توان مناسب به برگزاری جشنواره به صورت بین‌المللی پرداخت.

تمامی فعالان تئاتر کودک می‌گویند بودجه تئاتر کودک بسیار کم است و عده‌ای معتقدند همین بودجه اندک هم عادلانه توزیع نمی‌شود. بحث‌هایی در مورد بودجه تهران و شهرستان‌ها مطرح است و گاهی گفته می‌شود برخی از نام‌ها بسیار بیشتر و راحت‌تر از سایرین می‌توانند بودجه دریافت کنند. نظر شما در این مورد چیست؟

◆ از لحاظ بودجه دستورالعمل‌های خاصی در مرکز هنرهای نمایش وجود دارد، آنجا اسم مطرح نیست و تجربه عامل مهم است. ممکن است بودجه گروهی تازه‌کار با اجرای زیاد از گروه اسم و رسم داری که چند سالی کار کودک نکرده‌اند بیشتر باشد. اما در مورد توزیع بودجه در شهرستان‌ها به نظر من اوضاع بهتر از گذشته است و این ۲۱۱ کاری که بین جشنواره سیزدهم و چهاردهم اجرا شده است، مورد حمایت بوده و بسیاری از آنها در شهرستان‌ها اجرا شده است. محدودیت بودجه تنها مربوط به تئاتر کودک نیست، کل بودجه تئاتر و هنر محدود است و کفاف نیازها را نمی‌کند و امیدواریم با توجه به عنایتی که دولت نهم به بحث فرهنگی دارد در سال آینده کمتر در این زمینه مشکل خواهیم داشت.

◆ یکی از ویژگی‌های تئاتر کودک این است که احتیاجات و ملزومات سخت‌افزاری آن کمتر است و ما می‌توانیم از امکانات غیرحرفه‌ای هم در این زمینه استفاده کنیم. من معتقدم اگر بخواهیم برای تئاتر کودک و نوجوان برنامه‌ریزی کنیم، چیزی به نام مشکل سالن دست کم مشکل اول نیست و چه برای سطوح حرفه‌ای به سالن‌هایی غیر از تالار اگر هنر هم احتیاج داریم، اما در تئاتر کودک با استفاده از سالن مدارس و امکانات غیرحرفه‌ای هم می‌توان فعالیت داشت.

حامیان برخی از جشنواره‌های معتبر بین‌المللی مثل جشنواره ادینبورگ اسکاتلند و بخارست رومانی بانک‌ها هستند. به نظر می‌رسد در برخی امور تئاتر کشور مثل حمایت‌های بانکی از کار تئاتر و یا بحث اشتغال فارغ‌التحصیلان تئاتر به عنوان مربیان مدارس به تصمیم‌گیری‌های کلان کشوری نیاز است. وزارت ارشاد در این زمینه چه تدابیری اندیشیده است؟

◆ بله! این تصمیمات را دستگاه‌های تصمیم‌گیری اصلی مثل دولت و شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌توانند داشته باشند. ولی باز به نظر من اگر به گروه‌های تئاتری وام بدهند، مشکل تئاتر کودک حل نمی‌شود. ما بودجه‌های سرگردان زیادی داریم که در بخش‌های مختلف استفاده‌ی درست نمی‌شوند و برای رفع آن ناهنجاری‌هایی که در آن بخش‌ها پیش می‌آید، ما بودجه‌های کلان دیگری را هزینه می‌کنیم. بنابراین من حرف شما را قبول می‌کنم که سیاست‌گذاری کلان باید انجام شود ولی مهم‌تر از همه این است که دستگاه‌های آموزشی ما به دستاوردهای هنر مخصوصاً تئاتر کودک و نوجوان پی ببرند. اگر این آگاهی به وجود بیاید بسیار راحت و خودجوش این امکانات فراهم می‌شود.

حاشیه‌هایی از یک افتتاحیه متفاوت

تو» را دیده ام . «اون صحنه ای که دو تا زن‌ها به هم می‌رسن را اجرا می‌کنم.» و آن قدر طبیعی و با لهجه اصفهانی یک صحنه از فیلم را اجرا می‌کند که سالن از خنده منفجر می‌شود ... « طفلک احتمالا تا به حال تئاتر کودک ندیده»

◆ تئاتر شروع می‌شود. ابتدا، بچه‌ها استقبال می‌کنند ولی صدا به آخر سالن نمی‌رسد و بچه‌های طبقه دوم هم احتمالا چیزی نمی‌شنوند. مری‌ها، بچه‌ها را از صندلی‌ها بلند می‌کنند، می‌شمارند و از سالن خارج می‌کنند و آخر هم بعضی بچه‌ها، تئاتر کودک ندیدند.

چه خبر؟

نتایج رای تماشاگران کودک و نوجوان به نمایش های بخش مسابقه

روز یکشنبه ۱۳۸۶/۸/۶ از بخش مسابقه چهاردهمین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان، روز اول سه نمایش در سالن های حوزه هنری، سینما سپاهان و تالار شیخ بهایی شاهین شهر اجرا شده است و ویژه رای تماشاگران هنگام ورود به سالن‌ها در اختیار کلیه کودکان و نوجوانان قرار گرفت و از آنان درخواست شد، نظر خود را در خصوص کیفیت نمایش با زدن علامت روی یکی از گزینه‌های خوب، متوسط و ضعیف اعلام نمایند. نتایج به دست آمده از این رای گیری به قرار زیر می‌باشد:

از نظر تماشاگران کودک و نوجوان نمایش ستاره و جادوگر سیبیلو رتبه اول و نمایش آرزوی مترسک رتبه دوم و نمایش شاپرک و رقص برگ‌ها در رتبه سوم قرار دارد. لازم به توضیح است نتایج نهایی آراء مخاطبین در مراسم اختتامیه اعلام خواهد شد و به نمایش های برتر از دید تماشاگران جوایزی اهدا می‌گردد. منتظر نتایج رای تماشاگران در روزهای آتی باشید.

کمیته رای تماشاگران

◆ «آقاجون سلیمون» از همه کسانی که در کودک درویشان هنوز بزرگ نشده و همه بچه‌ها دعوت می‌کند که بلند شوند، بایستند و بازی در پاپا، پاپا... دست، دست، دست... را اجرا کنند. دکتر رحماندوست هم می‌ایستد. بچه‌ها حسابی تشویق می‌کنند و برای این نویسنده کودک دست می‌زنند.

◆ مری یکی از گروه‌ها می‌پرسد: «کی فیلم پخش می‌کنند؟»... «فیلم؟ چند تا برنامه اجرا می‌شود و بعد هم یک تئاتر هست.» «آهان من فکر کردم جشنواره فیلمه...» «تئاتر را همین بچه‌ها که روی سن نشسته‌اند، اجرا می‌کنند؟»... «نه تئاتر برای بچه‌ها اجرا می‌شود ولی بزرگ‌ترها بازی می‌کنند.»

◆ دکتر رحماندوست یکی از اشعارش را که بچه‌ها هم حفظ بودند با بچه‌ها، می‌خواند و خیلی هم با استقبال بچه‌ها رو به رو می‌شود.

◆ مراسم افتتاحیه که تمام می‌شود، تا آماده شدن، دکور تئاتری که اولین اجرایش را در پیشرو دارد، زمانی هست تا مسابقه ای برای بچه‌ها اجرا بشه... «یک صحنه از آخرین تئاتری که دیده اید را اجرا کنید...» دختر بچه ای که مجری دعوتش کرده روی سن، می‌گوید: «نصف مال من - نصف مال

◆ سالن افتتاحیه پر است از دختر بچه‌ها با مقنعه‌های سفید، آبی، صورتی و زرد که با ذوق و شوق پرچم تکان می‌دهند، پفک و ساندیس می‌خورند، با هم دعوا می‌کنند که «چرا سر جای من نشستی؟» و... یک افتتاحیه‌ی کاملا متفاوت، پر از شور، پر از هیجان.

◆ ابتدای جلسه، آهنگ پلنگ صورتی پخش می‌شود، بچه‌ها حسابی سر ذوق می‌آیند و وقتی آهنگ ناگهان قطع می‌شود، خودشان بقیه اش را می‌خوانند.

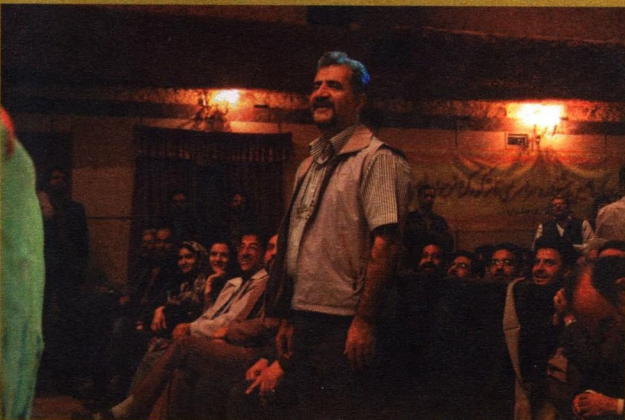
◆ «عمو جون سلیمون» از پر طرفدارترین مهمانان جشنواره است. ردیف آخر نشسته: بچه‌ها اول متوجه حضورش نمی‌شوند بعد یکی یکی می‌فهمند بر می‌گردند و با هیجان نگاهش می‌کنند و به همدیگر خبر می‌دهند. بعد یکدفعه شروع می‌کنند به گفتن «آقاجون سلیمون... آقاجون سلیمون»

◆ از آقاجون سلیمون، دعوت می‌شود برای خواندن شعر برای بچه‌ها... و «برای دختری بخونم؟ یا پسرا؟»... «دختر!!!»، «بله معلومه، این جا فقط دخترا هستند دیگه...» آهنگ دخترا، اجرا می‌شه و بچه‌ها هم که حسابی ذوق کرده‌اند، همخوانی می‌کنند... «حالا شعر پسرا را هم بخونم...» «نه خیر... البته شعر پسرا هم اجرا می‌شود. بعد از آن

جشنواره

رجوع شود به مطلب حاشیه‌های افتتاحیه

استقبال کم نظیر

تئاتر "شاپرک و رقص برگ‌ها" دیروز در سینما تئاتر سپاهان اجرا شد، به همین بهانه به سراغ "رضا عبدالعلی‌زاده" کارگردان آن رفتیم.

چرا در حوزه ی تئاتر کودک کار می کنید؟

من از سال ۶۱ در این کار بوده ام و تئاتر کودک را خیلی دوست دارم. می خواهم روی بچه ها تأثیر بگذارم بزرگسالان هم اجرا کردیم. دوتا کار کودک هم در

هدف من همین است. من تئاتر کودک کار می کنم و تأثیر هم گذاشته ام و امتحان آن را پس داده ام پس خیالم راحت است.

نظرتان در مورد تئاتر کودکی که امروز برای کودکان کار می شود چیست؟

امروز یک هجوم سهمگین از تئاترهایی به کودک می شود که می گویند: دست بزن، برقص. متأسفانه این تئاترها را به خورد کودک داده اند و کودک هم دیگر چیزی غیر از این نمی پذیرد و این سلیقه ی کودک امروز ما شده است. در حالی که تئاتر کودک در هیچ کجای دنیا به این معنا نیست که یک موسیقی (۸/۴) بگذارند و بعد هم بگویند دست بزن و برقص. به این برنامه ها، جنگ می گویند نه تئاتر. این اتفاقی است که افتاده.

تئاتر "آرزوی مترسک" دیروز در تالار شیخ بهایی اجرا شد، به همین بهانه به سراغ "رامین کهن" کارگردان آن رفتیم.

از سابقه ی خودتان در تئاتر بگوئید؟

دانشجوی رشته ی تئاتر هستم. از سال ۸۳ کار تئاتر را با گروه آریانا شروع کردم. چند نمایشنامه برای بزرگسالان هم اجرا کردیم. دوتا کار کودک هم در

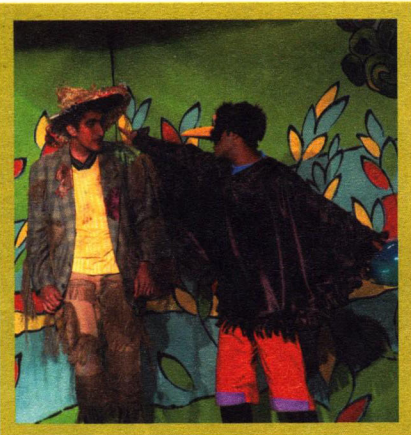

تالار هنر تهران داشتیم به نامهای آرزوی مترسک که تولید سال ۸۴ است و دیگری «آهای کدو کجا کجا» امسال همان کار آرزوی مترسک را به جشنواره آورده ایم.

انگیزه ی شما برای کار کردن در گروه کودک چه بوده است؟

من کار کودک همیشه دوست داشته ام چون تماشاچی آن یک تماشاچی بی غرضی است. این تماشاچی، کار را یک خلوص نیت خاص نگاه می کند و من این را خیلی دوست دارم.

تئاتر "ستاره و جادوگر سیبیلو" دیروز در سالن حوزه هنری اجرا شد، به همین بهانه به سراغ "رضا میرزایی" کارگردان آن رفتیم.

از جشنواره تئاتر امسال و کیفیت برگزاری آن چه طور است؟

همه ی دوستان در بخش برگزاری، در حال تلاش هستند. حتی بیشتر از توانشان زحمت می کشند ولی با توجه به فشردگی جشنواره، کمی برپایی جشنواره دشوار شده است.

اگر اصفهان دارای سه سالن مطلوب است، باید روزهای برگزاری جشنواره را بیشتر کرد تا همه ی گروهها بتوانند در آن سالنها نمایش اجرا کنند.

از سابقه ی خود و گروهتان برایمان بگوئید.

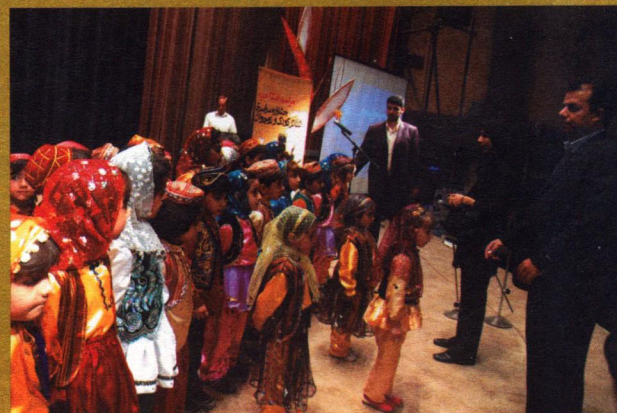
گروه تئاتر خورشید از سال ۷۸ تأسیس شد که الان همگی فارغ التحصیل رشته تئاتر هستند. بنده از سال ۸۰ سرپرستی این گروه را برعهده داشته ام. من از سال ۷۵ وارد هنرستان بازیگری و نمایش شدم و تحصیلاتم را در دانشگاه در همین رشته ادامه دادم. فعالیت اصلی من تئاتر است و به خصوص تئاتر کودک.

کار کردن برای کودک چه ویژگی ها و چه معیارهایی دارد؟

آن چیزی که من از بزرگترها شنیده و یاد گرفته ام، این است که، کار برای کودک یک فوق تخصص است. ابتدا باید خود تئاتر را شناخت و در آن تخصص گرفت، سپس باید کودک را شناخت و فوق متخصص شد. دنیای کودکان احتیاج به یک تلاش مضاعفی نسبت به کارهای بزرگسالان دارد.

اجرای سرود جمهوری اسلامی ایران توسط بچه ها

حضور دکتر ایمانی و دبیر اجرایی جشنواره در دفتر بولتن

تحلیلی بر اجرای نمایش وای بحال عنکبوتا

مخاطبی خاص بنام کودک

ناگهانی شدند و این را می‌شود از همان سخنان اولیه ی رضا فیاضی فهمید. حضور ایشان روی صحنه و فریاد «آهای بچه ها» هم توانست آشفته‌گی ابتدا را سروسامان دهد. فیاضی دیگر کلافه شده است. پشت پرده بر می‌گردد. برقهای سالن خاموش می‌شود. سالن از جیغ بچه ها روی هواست. نور کمی مثل مهتاب روی صحنه می‌افتد و موسیقی آغاز می‌شود و همین شروع پر انرژی این کوچولوهایی ذوق زده را آرام می‌کند. عنکبوتی زشت و بد جنس گوشه‌ی دشتی تار تنیده و منتظر شکار است. او انقدر بدجنس است که تمام موجودات آن حوالی، حتی درخت‌ها هم از او می‌ترسند. شاپرک کوچولو در تار عنکبوت گیر می‌افتد و حالا قاصدکی که رها نام دارد می‌خواهد با کمک نسیم او را نجات دهد. همه می‌ترسند و او را از این کار منع می‌کنند. اما رها که برای این کار مصمم است، خود را در تارهای عنکبوت گیر می‌اندازد تا بتواند شاپرک را نجات دهد. دیگران که شجاعت رها را می‌بینند تصمیم می‌گیرند با هم متحد شوند و آنها را نجات دهند. تئاتر کودک، تئاتری شاخص است که به دلیل وجود مخاطبی خاص به اسم کودک با انواع دیگر تأثر فرق می‌کند که مخصوص بزرگسالان است و حتی از ورود کودکان زیر هفت سال نیز به سالن‌های آن جلوگیری

نورکم مثل نور مهتاب روی صحنه می‌افتد و بلافاصله صدای موسیقی شادی به گوش می‌رسد. شاپرک و نسیم و عنکبوت و قاصدک‌ها وارد صحنه می‌شوند و همین شروع پر انرژی، این مخاطبان کوچولوی پر جنب و جوش را تا انتهای موسیقی و حرکات آرام می‌کند. همگی دست می‌زنند و جیغ می‌کنند. اما کاش همه‌ی کار تا آخر، موسیقی و رقص بود. اینجا تالار هنر است. اصفهان آبان ماه ۸۶. چهاردهمین جشنواره ی تئاتر کودک و نوجوان وای به حال عنکبوتا. اجرای اول ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه ۶ آبان. به دلیل شلوغی و ازدحام زیاد در سالن نمایش تالار هنر که سالن کوچکی هم نیست، بچه‌ها که از طرف مدرسه برای دیدن تأثر به این تالار آمده بودند و شور و اشتیاق زیادی برای دیدن نمایش داشتند، نه توانستند کار را ببینند و نه حتی صدای آن را بشنوند. فقط هنگام پخش موسیقی که صدای آن از بلندگوها در تمام سالن پخش می‌شد، تماشاچیان عقب سالن که می‌توانستند گاهی با قد بلند کردن و سر کشیدن چیزی ببینند، هم در دیدن کار سهیم می‌شدند و دست می‌زدند و جیغ می‌کشیدند. همین و فقط همین. رضا فیاضی، کارگردان نمایش، و گروهش نیز وقتی با سیل چنین جمعیتی در سالن مواجه شدند دچار بهت

می‌شود. پس به راحتی تفاوت نیاز این دو مخاطب قابل تشخیص است و از این تفاوت نیاز می‌توانیم به تفاوت ساخت و نوع اجرا برسیم. اگر مخاطب بزرگسال آرام و مشخص و تا اندازه‌ای آماده می‌نشیند تا تأثری جدی را ببیند، مخاطب کودک نه آرام است و نه از تشخیص و کلاس و سکوت خوشش می‌آید. او با ذوق و شوق و سر و صدا وارد سالن می‌شود تجربه ای جدید را به تجربیات فراوان که هم اکنون دارد از دنیای اطرافش کسب می‌کند، اضافه کند. پس با مخاطبی حساس مواجهیم که سرو صدا می‌کند، سوت می‌زند و به کمترین حرکت بازیگر، موسیقی، نور و صدا در صحنه واکنشی شدید نشان می‌دهد و منتظر فرصتی است تا بتواند به جای فقط نشستن و گوش دادن، در کاری سهیم شود.

حتی اگر این کار فقط جیغ زدن باشد یا فقط دست زدن. کودک نیاز به دیده شدن از طرف بازیگران دارد. این نکته‌ی مثبتی بود که رضا فیاضی در دو قسمت کار از آن استفاده کرد. اما وای به حال عنکبوتا برای سالی کوچیک خوب است که مخاطبین کوچیک کمی، با فاصله ای نزدیک کار را ببینند و وارد این دنیای تخیلی شوند و نه برای سالی بزرگ و شلوغ.

طراحی صحنه ی وای به حال عنکبوتا کمی ساده است. مثلاً فضای مخوف قلمرو عنکبوت باید با فضای آرام کنار آن فرق داشته باشد تا زمانیکه هر موجودی وارد آن قلمرو می‌شود، کودک تماشاگر احساس خطر را با تمام وجود حس کند. البته با توجه به فضای کوچیک صحنه ی تالار هنر امکان نورپردازی یا ساخت صحنه‌ای بزرگتر برای این نوع تفکیک‌ها بسیار سخت است.

سرودها و حرکات که باز هم از بهترین امکانات تئاتر کودک است، در انتهای نمایش به یکنواختی می‌رسد و دیگر آن علاقه و توجه را برای این مخاطب خاص بر نمی‌انگیزد. چون بعد از گذشت نیم ساعت او خسته شده و به آبخوری یا پفکی که می‌خواهد بخورد فکر می‌کند. پس باید به سیر صعودی در حرکت و موسیقی فکر کرد و هر چه به انتها نزدیکتر می‌شود این عامل را با قدرت بیشتر به اجرا در آورد.

در کل، آموزش در وای به حال عنکبوتا بر جذابیتش می‌چربد. در صحبت‌های رها و نسیم و سپس کارهای رها، بیشتر از جذابیت فرمیک و رفتاری، آموزشی به چشم می‌خورد، طوری که عنکبوت که شخصیت منفی است به خاطر فرم خوب لباس و ماسک و صدای رسای بازیگر این نقش، توجه کودکان را بیشتر به خود جلب کرده و آنها را بیشتر با خود همراه می‌کند.

وای به حال عنکبوتا با تمام نقاط قوت و ضعف اجرا شد و کودکان اصفهانی آن را دیدند و گروه نیز نتیجه ی این تلاش را دید و اکنون تجربه ای جدید دارد در این نوع اجرا. همگی خسته نباشند.

معرفی جشنواره تئاتر کودک ادینبورگ اسکاتلند

خیریه «کودکان نیازمند» نیز از دیگر حامیان این جشنواره می‌باشد. از معروفترین ویژگی‌های این جشنواره برنامه‌ریزی بسیار دقیق و منظم آن است.

مدیر جشنواره می‌گوید: «اغلب از من پرسیده می‌شود که در نمایش برای کودکان به دنبال چه چیزی می‌گردم؟ من به دنبال اجرایی هستم که الهام بخش کودکان در نگاه کردن به دنیایی که در آن زندگی می‌کنند باشد، الهام بخش آنان در کشف ایده‌ها و احساسات در محیطی امن و خلاق.»

«ایمجینیت» (Imagine) سازمانی هنری است که در اسکاتلند و در زمینه توسعه و پیشرفت فعالیت‌های هنری کودکان و نوجوانان فعالیت می‌کند. این سازمان، هدف خود را دسترسی مستمر کودکان و نوجوانان اسکاتلندی به اجراهای باکیفیت هنری می‌داند. از فعالیت‌های این سازمان، برگزاری جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک ادینبورگ است که بزرگترین جشنواره هنری کودکان و نوجوانان در بریتانیاست. حامی اصلی این جشنواره بانک اسکاتلند (Bank of Scotland) است. بنیاد

CHILDREN IN NEED

کریه شونده
نشریه روزانه چهاردهمین جشنواره سراسری تئاتر کودک و نوجوان

برای آماده سازی تاتر کودک دو روش وجود دارد:

الف- روش کوتاه مدت و سخت الوصول:

۱- ابتدا باید تصمیم بگیرید.

۲- تاتر را آماده کرده و اجرا کنید.

ب- روش دراز و راحت الحلقوم:

۱- ابتدا باید تصمیمی بگیرید.

۲- فراهم آوردن فیلمنامه (بخوانید نمایشنامه!)

از ضروریات است که بسته به شخصیت شما

راه های گوناگونی دارد. از جمله نوشتن یک

متن استخوان دار، نوشتن یک متن بی استخوان،

شرکت در کلاس های زبان خارجه و ترجمه

متن های آن طرف آبی، استفاده از متن های

دیگران بدون اجازه ی نویسنده (دزدی!).

جمع آوری گروه بازیگری:

بازیگران یک گروه تئاتر باید دارای ویژگی

های زیر باشند:

* علاقه مند بوده و مشوقشان پدر و مادرشان باشند.

* چشم آبی، دماغ عمل شده، موی کثیف، ناخن بلند، روی سیاه، واه واه واه!!

* برای اجرای کارهایی که شخصیت های

نمایشی حیوانات هستند استفاده از حیوانات

(ترجیحاً اهلی) بجای آدمیزاد دوبا، هزینه ی

گرم را به صفر کاهش می دهد.

* استفاده از افراد کودک آزار و کودک ربایان

بعنوان بازیگر را در اولویت های آخر قرار

دهید.

۴- کارگردانی:

کارگردان و کارگردانی از اضافات کار تاتر

است و هیچ لزومی برای استفاده از کارگردان

نمی باشد.

۵- موسیقی:

سمفونی های "عروسک قشنگ من قرمز

پوشیده"، "توپ سفیدم قشنگی و نازی"، "اتل

متل توتوله" از شاهکارهایی هستند که با استفاده

از آنها، رنگ و آب خاصی بکار می بخشد.

۶- در پایان چند نکته لازم و غیرضروری را

برای هرچه بهتر شدن کار بیان می کنیم:

* بهتر است از خر شیطان پیاده شوید و از خیر

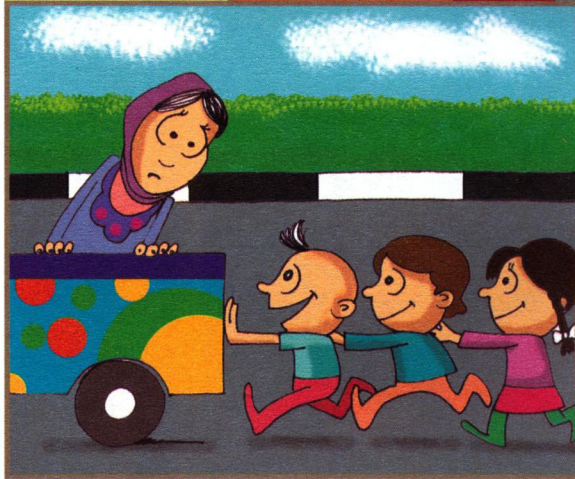
اجرای تئاتر کودک بگذرید.

مشکل کمبود بازیگر

بدون شرح

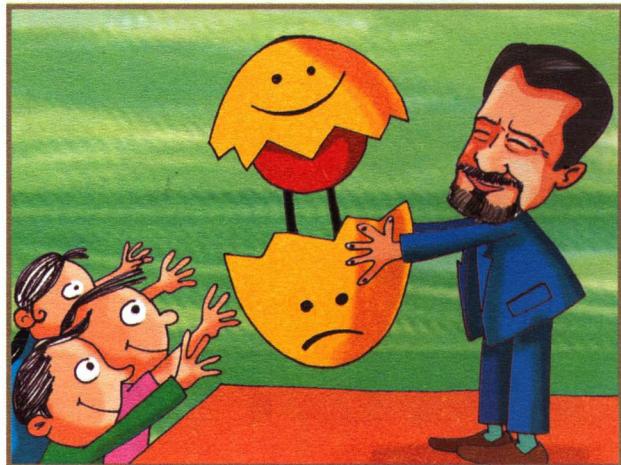
قطار شادی واقعی

چگونه تئاتر کودک درست کنیم؟

* ارائه ی بلیط نشانه شخصیت شماس.

* علم بهتر است از ثروت.

* با ما در تماس باشید.

مصطفی رحماندوست در مراسم افتتاحیه، این جشنواره را به کودکان تقدیم کرد.

آه! ای ۷ سالگی! بعد از تو هر چه رفت در آندوه و درد رفت ...

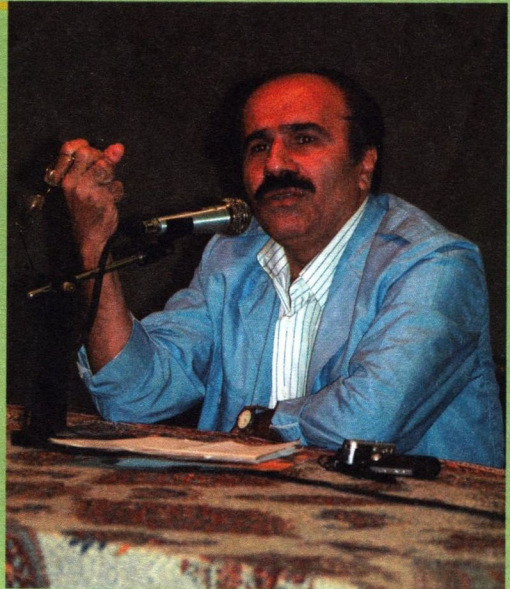
انواع نشانه‌ها یعنی نشانه‌های شنیداری، دیداری و لفظی-بیانی پرداخت و در تعریفی هنری‌تر، آن‌ها را به سه نوع شمایی، مدلولی و نمادین تقسیم کرد. وی با تعریف تک‌تک این نشانه‌ها و ذکر مثال، وارد مبحث کاربردهای عملی نشانه شد.

جلسه با برگزاری و بیان پرسش‌هایی در خصوص ادبیات و داستان کودک، مبحث روایت، خصوصیات داستانی، نشانه‌های مورد نیاز کودک در زمینه تئاتر و نشانه‌های متداول امروزی‌ای که کودکان در رسانه‌ها با آن مواجه‌اند پایان یافت.

است که این شخصیت علمی در مورد آن‌ها به تحقیق و پژوهش پرداخته است. موضوع سخنرانی ایشان در این جلسه «نشانه‌شناسی در قصه‌های کودکان» بود که به لحاظ شکل و معنا دارای رابطه‌ای نزدیک با تئاتر کودک است.

جلسه در سه بخش سخنرانی، استاد، پرسش و پاسخ و میزگرد برگزار شد. صالح پور در ابتدا به تعریف خصوصیات داستان‌های کودکان پرداخت و با بیان اهمیت رویا، تخیل و فانتزی در این داستان‌ها، وارد مبحث نشانه‌شناسی شد. سپس به معرفی اجمالی

یکی از برنامه‌های جنبی جشنواره تئاتر کودک و نوجوان، کارگاه آموزشی و جلسات تحلیل و بررسی تئاتر می‌باشد که از لحاظ کمی جزء جلسات با مخاطب خاص و از لحاظ کیفی، جلساتی سازنده با حضور متخصصان تئاتر است. این کارگاه‌های آموزشی در طول برگزاری جشنواره، هر شب در مجتمع فرهنگی هنری فرشچیان برگزار می‌گردد. در شب نخست، کارگاه با حضور اردشیر صالح پور، استاد دانشگاه و پژوهشگر تئاتر برگزار شد. تئاتر ایران، تئاتر ملی، نمایش‌های سنتی و مدیریت فرهنگی مباحثی

امروز

سوسک پری
شهر: تهران
کارگردان: سیامک بانیانی
مدت نمایش: ۴۵ دقیقه
بخش مسابقه
تالار شیخ‌بهایی
۱۰ و ۱۶:۳۰ و ۱۸:۳۰

خلاصه نمایش: پیرزن و پیرمردی که از داشتن نعمت فرزند محرومند، به سختی پیشنهاد یک سوسک را برای دخترخواندگی خود می‌پذیرند؛ مشروط به اینکه صدای او از خانه بیرون نرود.

یک روز سوسک که پشت دار قالی مشغول آوازخواندن است و پسر پادشاه عاشق این سوسک می‌شود. پیشینه: کارشناس رشته تئاتر، کارگردان نمایش‌های «فسقلی»، «قلقلی، فقللی»، «نیمون بلا پشیمونه» و ...

پری مهربان
شهر: اردبیل
کارگردان: کیوان باقلاچی
مدت نمایش: ۵۰ دقیقه
بخش مسابقه
سینما تئاتر سپاهان
۱۰ و ۱۶:۳۰ و ۱۸:۳۰

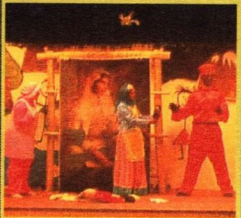
خلاصه نمایش: تهمینه که با نامادری خود زندگی می‌کند، او را فردی بد اخلاق و سخت‌گیر می‌داند، در تخیل خود به

دنیال پری مهربانی می‌رود و در پایان او را می‌یابد. سرانجام تهمینه با کمک و راهنمای پری، به خوش‌قلبی و مهربانی نامادری‌اش پی می‌برد و او را به عنوان مادر می‌پذیرد. پیشینه کارگردان: دانشجوی رشته شیمی کاربردی، کارگردان نمایش‌های «شاه بز»، «سایه روشن» و «پری مهربانی»

نارنج و ترنج
شهر: اصفهان
کارگردان: امید نیاز
مدت نمایش: ۴۰ دقیقه
بخش مسابقه
حوزه هنری
۱۰ و ۱۵ و ۱۶:۳۰

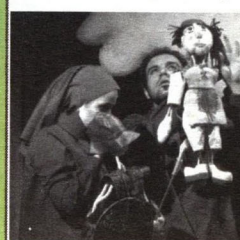
خلاصه نمایش: مادر بزرگ مینا در بیمارستان بستری است. او که با مادر بزرگش زندگی می‌کند، می‌کوشد قالی نیمه تمام خود را تا صبح به پایان ببرد تا خرج عمل مادر بزرگ را تهیه کند. نیمه‌های شب مینا به خواب می‌رود و عروسک‌ها او (نارنج و ترنج) بافتن قالی را به پایان می‌رسانند.

پیشینه کارگردان: فارغ‌التحصیل تئاتر از دانشگاه هنر تهران، نویسندگی و کارگردانی «یک جفت کفش برای علی»، «قصه‌های ناتمام» و

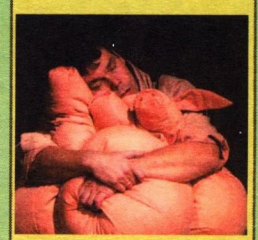
بازی پسر و گرگ
شهر: تهران
کارگردان: جواد ذوالفقاری
مدت نمایش: ۵۷ دقیقه
بخش میهمان
تالار هنر
۱۰ و ۱۵ و ۱۸

خلاصه نمایش: در یک ده کوچک، زنی است که از مال دنیا چیزی ندارد جز یک پسر قوزی و چند گوسفند. پسر هر روز صبح گوسفندها را به چرا می‌برد. یک روز صبح، یک گرگ و یک روباه به او حمله‌ور می‌شوند و گرگ نمی‌داند باید پسر را بخورد یا گوسفندها را.

پیشینه کارگردان: فارغ‌التحصیل دانشکده هنرهای دراماتیک، مشاوره‌کنگره جهانی نمایشگران عروسکی (یونینما)

آلبین و لیلیا
کشور: آلمان
کارگردان: باربل مایر
مدت نمایش: ۵۰ دقیقه
بخش بین‌الملل
تالار فرشچیان
۱۸ و ۱۹:۳۰

خلاصه نمایش: همه چیز در مزرعه عالی است و به خوک‌ها و مرغ‌ها خوش می‌گذرد. هر کسی خوشحال و راضی است، اما نه همه. بدبختانه، خوکی به نام آلبین خیلی غمگین است، برای این که تمام پوست و حتی دماغ کوچولو و دم تاب خورده کوچکش هم سفید است. هیچ خوک دیگری نمی‌خواهد با او بازی کند. دیگران آلبین را صدا می‌زنند «کوه پنبه»! پیشینه کارگردان: همکاری با شبکه تلویزیونی آلمان

فردا

آقای کفاش و خانم همسایه
بخش مسابقه
تالار شیخ‌بهایی شاهین شهر
۱۰ و ۱۶:۳۰ و ۱۸:۳۰

شاپرک خانم
بخش مسابقه
سینما تئاتر سپاهان
۱۰ و ۱۶:۳۰ و ۱۸:۳۰

گاو
بخش مسابقه
حوزه هنری
۱۰ و ۱۵ و ۱۶:۳۰

خوب و عزیزی ایران زیبا
بخش میهمان
تالار هنر
۱۰ و ۱۵ و ۱۸

چترهای من
بخش بین‌الملل
تالار فرشچیان
۱۸ و ۱۹:۳۰